

ДСТУ Б А.1.1-72-2000

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

**ЕКОЛОГІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ
БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ**

Терміни та визначення

Держбуд України
Київ 2001

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНИЙ

Науково-дослідним інститутом в'язучих речовин та матеріалів ім. В.Д.Глуховського при Київському національному університеті будівництва і архітектури Міносвіти і науки України (НДІВМ при КНУБіА)
(Рунова Р.Ф. д.т.н., Майстренко А.А. к.т.н.)

2 ВНЕСЕНИЙ

Відділом інноваційної політики, нормування та стандартизації Держбуду України

3 ЗАТВЕРДЖЕНИЙ ТА ВВЕДЕНИЙ В ДІЮ

Наказом Держбуду України від 14.12.2000 № 280

4 ВВЕДЕНИЙ ВПЕРШЕ

Цей стандарт не може бути повністю або частково відтворений, тиражований та розповсюджений як офіційне видання без дозволу Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України

Зміст

1 Галузь використання	1
2 Основні положення	1
3 Нормативні посилання	2
4 Загальні поняття	3
5 Екологічні питання виробництва будівельних матеріалів.....	8
5.1 Безпека при виробництві будівельних матеріалів	8
5.2 Повітря робочої зони та навколишнього середовища	9
5.3 Методи контролю запиленості повітря виробничих приміщень та організованих викидів	15
5.4 Методи очищення робочої зони від пилу	17
5.5 Промислові стічні води	18
5.6 Методи очищення промислових стічних вод	23
6 Загальні показники контролю екології промислових підприємств	25
Абетковий показник українських термінів	32
Абетковий показник німецьких термінів	36
Абетковий показник англійських термінів	40
Абетковий показник французьких термінів	44
Абетковий показник російських термінів	48

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

Система стандартизації і нормування в будівництві

**Екологічні характеристики
будівельних матеріалів**

Терміни та визначення

Система стандартизации и нормирования в строительстве

**Экологические характеристики
строительных материалов**

Термины и определения

**Ecological characteristics
of building materials**

Terms and definitions

Чинний від 2001-07-01

1 ГАЛУЗЬ ВИКОРИСТАННЯ

1.1 Цей стандарт установлює терміни та визначення понять у галузі будівельних матеріалів, що стосуються екологічних питань виробництва та використання будівельних матеріалів.

1.2 Терміни, регламентовані в цьому стандарті, обов'язкові для використання в усіх видах нормативної документації, у довідковій та навчально-методичній літературі, що належить до галузі будівельних матеріалів, а також для робіт із стандартизації або при використанні результатів цих робіт, включаючи програмні засоби для комп'ютерних систем.

1.3 Вимоги стандарту чинні для використання в роботі підприємств, установ, організацій, що діють на території України, технічних комітетів із стандартизації, науково-технічних та інженерних товариств, міністерств, відомств.

2 ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

2.1 Цей стандарт розроблений відповідно до вимог ДСТУ 1.2 та ДСТУ 1.5.

2.2 Для кожного поняття встановлений один стандартизований термін.

2.3 Подані визначення можна, в разі необхідності, розвивати шляхом введення до них похідних ознак, які доповнюють значення термінів, що використовуються. Доповнення не можуть порушувати обсяг і зміст понять, визначених у стандарті.

2.4 У стандарті, як довідкові, подані німецькі (de), англійські (en), французькі (fr) та російські (ru) відповідники стандартизованих термінів, а також визначення російською мовою.

2.5 У стандарті наведений абетковий показчик термінів українською мовою та абеткові показчики іншомовних відповідників стандартизованих термінів кожною мовою окремо.

3 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У даному стандарті є посилання на такі державні стандарти:

ДСТУ 1.2-93	Державна система стандартизації України. Порядок розроблення державних стандартів
ДСТУ 1.5-93	Державна система стандартизації України. Загальні вимоги до побудови, викладу, оформлення та змісту стандартів

4 ЗАГАЛЬНІ ПОНЯТТЯ

4.1	безвідхідна технологія	de en fr ru	abfallose Technologie non-waste technology sans-déchets texhnologie безотходная технология
	Практичне використання знань, методів та засобів, що мають за мету забезпечити найбільш раціональне використання природних ресурсів, енергії та захистити навколишнє середовище		Практическое применение знаний, методов и средств, имеющих целью обеспечить наиболее рациональное использование природных ресурсов, энергии и защитить окружающую среду
4.2	використання вторинної сировини	de en fr ru	Verwendung von sekundären Rohmaterialien use of secondary raw materials utilisation de secondaire matières/premières использование вторичного сырья
	Використання вторинної сировини для виробництва продукції, виконання робіт або одержання енергії		Применение вторичного сырья для производства продукции, выполнения работ или получения энергии
4.3	виробнича санітарія	de en fr ru	industrielles Gesundheitswesen/Sanität industrial sanitation de production hygiène производственная санитария
	Система організаційних, гігієнічних та санітарно-технічних заходів і засобів, що запобігають впливу шкідливих виробничих чинників на працюючих		Система организационных, гигиенических и санитарно-технических мероприятий и средств, предотвращающих воздействие на работающих вредных производственных факторов
4.4	відходи виробництва	de en fr ru	industrielle Abfallprodukte/Industrieabfälle Industrial waste products/industrial wastes déchets production отходы производства

	Залишки сировини, матеріалів, напівфабрикатів, що утворилися при виробництві продукції або виконанні робіт, і які втратили цілком чи частково вихідні споживчі властивості		Остатки сырья, материалов, полуфабрикатов, образовавшиеся при производстве продукции или выполнении работ и утратившие полностью или частично исходные потребительские свойства
4.5	відходи споживання	de en fr ru	Verbrauchsabfälle Consumption wastes déchets consommation отходы потребления
	Вироби і матеріали, що втратили свої споживчі властивості в результаті фізичного або морального зносу		Изделия и материалы, утратившие свои потребительские свойства в результате физического или морального износа
4.6	вторинна сировина	de en fr ru	sekundäre Rohmaterialien/ Wertstoffe/ Sekundärrohstoffe secondary raw materials secondaire matières/premières вторичное сырье
	Матеріальні ресурси, які можуть застосовуватися в народному господарстві вдруге після використання в основному виробництві		Материальные ресурсы, которые могут применяться в народном хозяйстве вторично, после использования в основном производстве
4.7	екологічна проблема	de en fr ru	Umweltproblem ecological problem oecogenie problème экологическая проблема
	Сукупність питань охорони навколишнього середовища і раціонального використання природних ресурсів		Совокупность вопросов охраны окружающей среды и рационального использования природных ресурсов
4.8	екологія	de en fr ru	Ökologie ecology/environmental biology oecogénie экология

Наука про взаємозв'язок живих організмів між собою та навколишнім середовищем, тобто про взаємодію суспільства й природи, людини і середовища

Наука о взаимосвязи живых организмов между собой и окружающей средой, т.е. о взаимосвязи общества и природы, человека и среды

4.9

екологічний паспорт промислового підприємства

de Ökologische Bescheinigung des Betriebs
en ecological certificate of industrial enterprise
fr oecogénie passeport industries entreprise
ru экологический паспорт промышленного предприятия

Комплекс даних, що виражені через систему показників, які відображають рівень використання підприємством природних ресурсів і ступінь його дії на навколишнє середовище

Комплекс данных, выраженных через систему показателей, отражающих уровень использования предприятием природных ресурсов и степень его воздействия на окружающую среду

4.10

еколого-економічна діяльність підприємства

de Ökologische und ökonomische Tätigkeit des Betriebs
en ecological and economic activity of enterprise
fr oecogénie-économique les activités entreprise
ru эколого-экономическая деятельность предприятия

Діяльність підприємства, пов'язана з відомостями щодо викидів у атмосферу, скидання у водоймища та розміщення відходів забруднюючих речовин у навколишнє середовище, з включенням даних щодо затрат на природозахисні заходи і їх ефективність

Деятельность предприятия, связанная с сведениями о выбросах в атмосферу, сбросах в водоемы и размещение отходов загрязняющих веществ в окружающую среду, с включением данных о затратах на природоохранные мероприятия и их эффективность

4.11

забруднення навколишнього середовища

de Umweltverschmutzung
en environmental pollution/contamination
fr pollution de l'environnement
ru загрязнение окружающей среды

	Несприятливі зміни в навколишньому середовищі, котрі цілком або частково є результатом діяльності людини, яка змінює фізико-хімічні властивості середовища і умови існування живих організмів		Неблагоприятные изменения в окружающей среде, которые целиком или частично являются результатом деятельности человека, изменяющей физико-химические свойства среды и условия существования живых организмов
4.12	моніторинг навколишнього середовища	de en fr ru	Umweltmonitoring environmental monitoring monitoring du milieu ambiant мониторинг окружающей среды
	Система спостережень, оцінки та прогнозу стану навколишнього природного середовища, що дозволяє виділити зміни стану біосфери на природному фоні під впливом людської діяльності		Система наблюдений, оценки и прогноза состояния окружающей природной среды, позволяющая выделить изменения состояния биосферы на естественном фоне под влиянием человеческой деятельности
4.13	охорона навколишнього природного середовища	de en fr ru	Umweltschutz environmental protection protection du milieu ambiant охрана окружающей природной среды
	Система державних, виробничих та громадських заходів, які забезпечують збереження природного середовища, придатного для життєдіяльності теперішнього та майбутніх поколінь		Система государственных, производственных и общественных мероприятий, обеспечивающих сохранение природной среды, пригодной для жизнедеятельности нынешнего и будущих поколений
4.14	природне середовище	de en fr ru	Umwelt Environment un milieu naturelles природная среда
	Сполучення природних і природно-антропогенних тіл та чинників, що діють на людину, та природно-ресурсні економічні показники його господарської діяльності		Сочетание природных и природно-антропогенных тел и факторов, оказывающих воздействие на человека, и естественно-ресурсные экономические показатели его хозяйственной деятельности

4.15	природні ресурси	de natürliche Ressourcen en natural resources fr naturelles ressources ru природные ресурсы
	Природні об'єкти, що використовуються для прямого і побічного використання з метою створення матеріальних благ, підтримання умов існування живих організмів та підвищення якості продукції	Природные объекты, используемые для прямого и косвенного потребления с целью создания материальных благ, поддержания условий существования живых организмов и повышения качества продукции
4.16	рекуперація відходів виробництва	de Rekuperation der industrielle Abfallprodukte en recuperation of industrial wastes fr recuperation dechets production ru рекуперация отходов производства
	Одержання заново раніше використаної речовини, що міститься у відходах виробництва, використання тепла хімічних реакцій	Получение вновь ранее использованного вещества, содержащегося в отходах производства, использование тепла химических реакций
4.17	ресурси вторинної сировини	de Ressourcen der Wertstoffe/Sekundarrohstoffe en resources of secondary raw materials fr ressources secondaire matieres/premieres ru ресурсы вторичного сырья
	Кількісне вираження конкретних видів вторинної сировини	Количественное выражение конкретных видов вторичного сырья

5 ЕКОЛОГІЧНІ ПИТАННЯ ВИРОБНИЦТВА БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ

5.1 Безпека при виробництві будівельних матеріалів

5.1.1	безпечна відстань	de Sicherheitsabstand en safety distance fr Distance de securite ru безопасное расстояние
	Найменша допустима відстань між працюючим та джерелом небезпеки, яка необхідна для забезпечення безпеки працюючого	Наименьшее допустимое расстояние между работающим и источником опасности, необходимое для обеспечения безопасности работающего
5.1.2	безпечність виробничого процесу	de Sicherheit des Arbeitsvorgang en safety of manufacturing procese fr Securite de la fabrication ru безопасность производственного процесса
	Властивість виробничого процесу зберігати відповідність вимогам безпеки праці в умовах, що встановлені нормативною документацією	Свойство производственного процесса сохранять соответствие требованиям безопасности труда в условиях, установленных нормативной документацией
5.1.3	засіб захисту на виробництві	de Arbeitsschutzmittel en protective means fr Moyen de protection (dans l'industrie) ru средство защиты на производстве
	Засіб, використання якого попереджує або зменшує дію шкідливих виробничих чинників на працюючих	Средство, применение которого предотвращает или уменьшает воздействие вредных производственных факторов на работающих
5.1.4	засіб індивідуального захисту	de Individuelles Schutzmittel en individual protective means fr Moyen de protection individuelle ru средство индивидуальной защиты
	Засіб, призначений для захисту одного працюючого	Средство, предназначенное для защиты одного работающего

5.1.5	засіб колективного захисту	de	kollektives Schutzmittel
		en	collective protective means
		fr	Moyen de protection collective
		ru	средство коллективной защиты
	Засіб, призначений для одночасного захисту двох і більше працюючих		Средство, предназначенное для одновременной защиты двух и более работающих
5.1.6	шкідливий виробничий чинник	de	pathogener Arbeitsfaktor
		en	harmful industrial factor
		fr	Facteur industriel nocif
		ru	вредный производственный фактор
	Виробничий чинник, дія якого на працюючого в певних умовах приводить до захворювання або зниження працездатності		Производственный фактор, воздействие которого на работающего в определенных условиях приводит к заболеванию или снижению работоспособности
5.2 Повітря робочої зони та навколишнього середовища			
5.2.1	аерогель	de	Aerogel
		en	aerogel
		fr	aérogel
		ru	аэрогель
	Пил, що осів з повітря		Пыль, осевшая из воздуха
5.2.2	аерозоль	de	Aerosol
		en	aerosol
		fr	aerosol
		ru	аэрозоль
	Дисперсна система, в якій дисперсна фаза може складатись із твердих і рідких частинок, що знаходяться в завислому стані невизначено довгий час		Дисперсная система, в которой дисперсная фаза может состоять из твердых и жидких частиц, находящихся во взвешенном состоянии неопределенно долгое время
5.2.3	аспіраційний пристрій	de	Aspirationsluftung (Luftsauger)
			Saugapparat
		en	Aspirator
		fr	Aspirateur
		ru	аспирационное устройство

	Пристрій для очищення повітря шляхом його примусового протягування через поглинальні розчини, сорбенти, фільтри		Устройство для очистки воздуха путем его принудительного протягивания через поглотительные растворы, сорбенты, фильтры
5.2.4	гранично допустима концентрація шкідливих речовин у повітрі робочої зони	de en fr ru	Maximal zulässige Konzentrationen gesundheitsgefährdender Stoffe in der Luft der Arbeitszone maximum allowable concentrations of harmful substances in the air of working zone Concentration limite des substances nocives l'air de la zone du travail предельно допустимая концентрация вредных веществ в воздухе рабочей зоны
	Концентрації, які протягом нормованого часу не можуть викликати захворювань або відхилень у стані здоров'я, що можна виявити сучасними методами досліджень у процесі роботи або у віддалені терміни життя теперішнього і наступного поколінь		Концентрации, которые в течение нормированного времени не могут вызвать заболеваний или отклонений в состоянии здоровья, обнаруживаемых современными методами исследований в процессе работы или в отдаленные сроки жизни настоящего и последующего поколений
5.2.5	запиленість повітря	de en fr ru	Luftstaubförmige dust content in the air se couvrir de poussière air запыленность воздуха
	Характеристика чистоти повітря, під якою мається на увазі масова концентрація пилу		Характеристика чистоти воздуха, под которой подразумевается массовая концентрация пыли
5.2.6	ізолюючі посадки	de en fr ru	Schutzpflanzungen/Waldschutzstreifen protective plantations/ protective belt of trees isolation ajustement изолирующие посадки

	Посадки щільної структури (смуги або невеликі масиви), які створюють на шляху забрудненого повітряного потоку механічну перепону, що змушує потік обтікати масив		Посадки плотной структуры (полосы или небольшие массивы), которые создают на пути загрязненного воздушного потока механическую преграду, заставляющую поток обтекать массив
5.2.7	коефіцієнт очищення повітря від пилу	de en fr ru	Luftreinigungsgrad für Staub coefficient of cleaning air from dust coefficient élimination air des poussière коэффициент очистки воздуха от пыли
	Відношення кількості пилу в одиниці об'єму газу після і до очищення		Отношение количества пыли в единице объема газа после и до очистки
5.2.8	контроль за станом навколишнього середовища	de en fr ru	Luftverschmutzungskontrolle/ Umweltverschmutzungskontrolle atmospheric pollution control/environmental pollution control contrôle/vérification état de milieu air ambiant контроль состояния окружающей среды
	Передбачає аналіз проб повітря, води і ґрунту з допомогою експрес-методів		Предусматривает анализ проб воздуха, воды и почвы с помощью экспрес-методов
5.2.9	концентрація пилу	de en fr ru	Staubkonzentration dust concentration concentration poussière концентрация пыли
	Кількісне співвідношення дисперсної фази та дисперсійного середовища		Количественное соотношение дисперсной фазы и дисперсионной среды
5.2.10	метрологія пилового контролю	de en fr ru	Metrologie der Staubkontrolle dust control metrology métrologie poussière de contrôle метрология пылевого контроля

	Комплекс заходів, які включають контроль запиленості атмосферного повітря та повітря виробничих приміщень, контроль пилових викидів вентиляційними (аспіраційними) системами		Комплекс мер, включаючих контроль запыленности атмосферного воздуха и воздуха производственных помещений, контроль пылевых выбросов вентиляционными (аспирационными) системами
5.2.11	об'ємні витрати повітря	de en fr ru	volumetrischer Luftausstromung/ Luftluss volumetric air discharge/airflow de volume consommation du air объемный расход воздуха
	Об'єм повітря, що рівномірно проходить через систему відбору проб за одиницю часу		Объем воздуха, равномерно проходящий через систему отбора проб за единицу времени
5.2.12	Пил	de en fr ru	Staub Dust poussière пыль
	Дисперсна система, яка складається із газоподібного дисперсійного середовища і твердої дисперсної фази, частинки якої за розмірами знаходяться в діапазоні від близьких до молекул, які можна побачити неозброєним оком (приблизно від 0,001 до 100 мкм) і володіють властивістю знаходитись у завислому стані тривалий час		Дисперсная система, состоящая из газообразной дисперсионной среды и твердой дисперсной фазы, частицы которой по размерам находятся в диапазоне от близких к молекулам до видимых невооруженным глазом (примерно от 0,001 до 100 мкм) и обладают свойством находиться во взвешенном состоянии продолжительное время
5.2.13	пил виробничий	de en fr ru	Industriestaub industrial dust poussière de la production пыль производственная

	Утворюється в результаті механічних, хімічних, біологічних і фізичних процесів, які вводяться в дію, здійснюються або контролюються людьми (при бурінні, подрібненні, помелі гірських порід, транспортуванні, упакуванні, сортуванні сипких матеріалів, механічній обробці деталей і т.ін.)		Образуется в результате механических, химических, биологических и физических процессов, которые вводятся в действие, осуществляются или контролируются людьми (при бурении, дроблении, помоле горных пород, транспортировке, упаковке, сортировке сыпучих материалов, механической обработке деталей и т.д.)
5.2.14	пил дезінтеграції	de en fr ru	Disintegrationstaub disintegration dust poussière de la désintégration пыль дезинтеграции
	Є наслідком виробничих операцій, пов'язаних з руйнуванням та подрібненням твердих матеріалів і транспортуванням сипких матеріалів		Является следствием производственных операций, связанных с разрушением и измельчением твердых материалов и транспортировкой сыпучих материалов
5.2.15	пил конденсації	de en fr ru	Kondensationstaub condensation dust poussière de la condensation пыль конденсации
	Виникає, коли в повітрі утворюються тверді частинки внаслідок охолодження і конденсації парів металів і неметалів, які виділяються при високотемпературних процесах: зварюванні, електроплавленні тощо		Возникает, когда в воздухе образуются твердые частицы вследствие охлаждения и конденсации паров металлов и неметаллов, выделяющихся при высокотемпературных процессах: сварке, электроплавке и т.п.
5.2.16	Пиломір	de en fr ru	Staubmesser dust counter conimètre пыломер
	Прилад, який вірогідно, безперервно, автоматично вимірює концентрацію запиленості повітря та пилових викидів		Прибор, достоверно, непрерывно, автоматически измеряющий концентрацию запыленности воздуха и пылевых выбросов

5.2.17	поглинальний розчин	de Absorber en absorbing solution fr absorber la solution ru поглотительный раствор
	Розчин або розчинник, які призначені для поглинання шкідливої речовини із повітря	Раствор или растворитель, предназначенные для поглощения вредного вещества из воздуха
5.2.18	показник забруднення навколишнього повітряного середовища	de Kennziffer der Luftverschmutzung en atmospheric pollution indicator fr expozant de contamination milieu air ambiant ru показатель загрязнения окружающей воздушной среды
	Відношення кількості шкідливих речовин, що виділяються в повітря, до гранично допустимої концентрації цих речовин	Отношение количества выделяющихся в воздух вредных веществ к предельно допустимой концентрации этих веществ
5.2.19	проба повітря	de Luftprobe en air sample fr échantillon d'une air ru проба воздуха
	Об'єм повітря, відібраний для вимірювання концентрації шкідливих речовин	Объем воздуха, отобранный для измерения концентрации вредных веществ
5.2.20	санітарно-захисна зона промислового підприємства	de sanitäre Schutzzzone der Industrieunternehmung en sanitary protective zone of industrial enterprise fr sanitare protection zone de production ru санитарно-защитная зона промышленного предприятия
	Територія, яка сприяє розсіюванню забруднюючих викидів з допомогою відводу на велику (350 м і більше) висоту	Территория, способствующая рассеиванию загрязняющих выбросов посредством отвода на большую (350 м и более) высоту
5.2.21	стандартні розчини	de Standardlösungen en standard solutions fr solution normale ru стандартные растворы

Розчини, що містять в одиниці об'єму визначену кількість шкідливої речовини, яку вимірюють, або її хіміко-аналітичний еквівалент

Растворы, содержащие в единице объема определенное количество измеряемого вредного вещества или его химико-аналитического эквивалента

5.2.22 **фільтруючі посадки**

de Filtrierpflanzungen
en filtering plantations
fr filtre d'arrêt
ru фильтрующие посадки

Посадки, що продуваються, та ажурні за структурою, які виконують роль механічного і біологічного фільтру при проходженні забрудненого повітря через зелений масив

Посадки, продуваемые и ажурные по структуре, выполняющие роль механического и биологического фильтра при прохождении загрязненного воздуха сквозь зеленый массив

5.2.23 **якість атмосфери**

de Luftgualität
en atmosphere quality
fr qualité atmosphere
ru качество атмосферы

Сукупність властивостей атмосфери, що визначає ступінь дії фізичних, хімічних і біологічних чинників на людей, рослинний та тваринний світ, а також на матеріали, конструкції і навколишнє середовище в цілому і визначається показниками забруднення

Совокупность свойств атмосферы, определяющая степень воздействия физических, химических и биологических факторов на людей, растительный и животный мир, а также на материалы, конструкции и окружающую среду в целом и определяется показателями загрязнения

5.3 **Методи контролю запиленості повітря виробничих приміщень та організованих викидів**

5.3.1 **Акустичний метод**

de akustische Methode
en acoustic method
fr méthode de acoustique
ru акустический метод

Метод, заснований на вимірюванні параметрів акустичного поля при наявності частинок пилу в просторі між джерелом та приймачем пилу

Метод, основанный на измерении параметров акустического поля при наличии частиц пыли в пространстве между источником и приемником звука

5.3.2	ваговий метод	de Gewichtsmethode en gravimetric method fr méthode de poids ru весовой метод
	Метод, заснований на фільтрації запиленого повітря через той чи інший фільтр з наступним ваговим визначенням кількості уловленого пилу	Метод, основанный на фильтрации запыленного воздуха через тот или иной фильтр с последующим весовым определением количества уловленной пыли
5.3.3	ємкісний метод	de Kapazitätsmethode en capacitance method fr méthode de capacité ru емкостный метод
	Метод, заснований на вимірюванні ємкості конденсатора при введенні частинок пилу між його пластинами	Метод, основанный на измерении емкости конденсатора при введении частиц пыли между его пластинами
5.3.4	зарядно-контактний метод	de ladungskontakt Methode en charge-contact method fr méthode de charger-contact ru зарядно-контактный метод
	Метод, заснований на електризації аерозольних частинок у полі перемінного від'ємного коронного розряду і наступному вимірюванні їх сумарного заряду, який індуктивно наводиться на стінках циліндра вимірювальної камери по-вітрязабірної частини	Метод, основанный на электризации аэрозольных частиц в поле переменного отрицательного коронного разряда и последующем измерении их суммарного заряда, индуктивно наводимого на стенках цилиндра измерительной камеры воздухозаборной части
5.3.5	індукційний метод	de Induktionsmethode en induction method fr méthode de inducteur ru индукционный метод
	Метод, заснований на вимірюванні індукованого заряду на електроді вимірювальної камери, що виник під час руху через камеру заряджених пилових частинок	Метод, основанный на измерении индуцированного на электроде измерительной камеры заряда, возникшего при движении через камеру заряженных пылевых частиц

5.3.6 метод механічної вібрації

de Methode der mechanischen Vibration
en Mechanical vibration method
fr méthode de mecanique vibration
ru метод механической вибрации

Метод, заснований на вимірюванні зміни частоти елемента, що коливається, при осадженні на ньому пилу

Метод, основанный на измерении изменения частоты колеблющегося элемента при осаждении на нем пыли

5.3.7 оптичний метод

de optische Methode
en Optical method
fr méthode de optique
ru оптический метод

Метод, заснований на вимірюванні інтенсивності світлового пучка, що проходить через середовище пилу (завислий або осаджений пил) внаслідок його поглинання, розсіювання та заломлення

Метод, основанный на измерении интенсивности проходящего через пылевую среду (взвешенную или осадженную пыль) светового пучка вследствие его поглощения, рассеивания и преломления

5.3.8 п'єзоелектричний метод

de piezoelektrische Methode
en piezoelectric method
fr méthode de piezo-electrique
ru пьезоэлектрический метод

Метод, заснований на реєстрації зміни частоти коливання п'єзорезонансного контуру під дією маси пилу, який осідає на п'єзоелемент

Метод, основанный на регистрации изменения частоты колебания пьезорезонансного контура под действием массы пыли, которая осажда-ется на пьезоэлемент

5.3.9 радіоізотопний метод

de radioisotopische Methode
en radioisotopic method
fr méthode de radioisotope
ru радиоизотопный метод

Метод, заснований на властивостях радіоактивного випромінювання поглинатися частинками пилу

Метод, основанный на свойствах радиоактивного излучения поглощаются частицами пыли

5.4 Методи очищення робочої зони від пилу
5.4.1 електричне очищення

de elektrische Reinigung
en electric cleaning
fr purification/epuration electrique
ru электрическая очистка

	Очищення, під час якого осадження завислих у газовому потоці частинок відбувається під дією електромагнітного поля високої напруги		Очистка, при которой осаждение взвешенных в газовом потоке частиц происходит под воздействием электромагнитного поля высокого напряжения
5.4.2	механічне очищення	de en fr ru	mechanische Reinigung mechanical cleaning mécanique purification/épuración механическая очистка
	Очищення, під час якого осадження частинок проходить під дією сили тяжіння, інерційних або центробіжних сил		Очистка, при которой осаждение частиц происходит под действием силы тяжести, инерционных или центробежных сил
5.4.3	мокре очищення	de en fr ru	feuchte Reinigung/ Reinigung im Nassverfahren "wet process" cleaning purification/epuration mouille мокрая очистка
	Очищення, під час якого запилений потік пропускають крізь шар рідини або зрошують потоком рідини		Очистка, при которой запыленный поток пропускают через слой жидкости или орошают потоком жидкости
5.4.4	фільтрування	de en fr ru	Filtration filtration filtration фильтрование
	Пропускання запилених потоків крізь пористі перегородки		Пропускание запыленных потоков через пористые перегородки
5.5 Промислові стічні води			
5.5.1	виробничі стічні води	de en fr ru	Industrieabwasser industrial wastewaters/ industrial sewage de production secondaire eau производственные сточные воды
	Води, які використані на виробничі потреби і забруднені різними домішками, що змінили їх первісний хімічний склад та фізичні властивості		Воды, использованные на производственные нужды и загрязненные различными примесями, изменившими их первоначальный химический состав и физические свойства

5.5.2	дезінфекція	de en fr ru	Desinfektion disinfection désinfection дезинфекция
	Знезаражування очищених стічних вод з метою знищення хвороботворних бактерій, вірусів та мікроорганізмів, які містяться в них		Обеззараживание очищенных сточных вод с целью уничтожения содержащихся в них болезнетворных бактерий, вирусов и микроорганизмов
5.5.3	гігієнічна гранично допустима концентрація хімічної речовини в стічній воді	de en fr ru	hygienisch maximal zulassige Konzentration an chemische Substanz im Abwasser hygienic maximum allowable concentration of chemical substance in wastewater hygiénique limite admissible concentration des chimique matiere des eaux vannes гигиеническая предельно допустимая концентрация химического вещества в сточной воде
	Максимальна концентрація, яка не впливає прямо чи опосередковано на стан здоров'я теперішнього і наступного поколінь людини при дії на організм та не погіршує гігієнічні умови водокористування		Максимальная концентрация, которая не влияет прямо или опосредствованно на состояние здоровья настоящего и последующего поколений человека при воздействии на организм и не ухудшает гигиенические условия водопользования
5.5.4	границя екологічного зрушення	de en fr ru	Verschiebung von ökologischen Grenzen ecological shift boundary limite d'un oecogenie déplacement граница экологического сдвига
	Кількість води, в якій вміст забруднюючих домішок дорівнює одній дозі		Количество воды, в которой содержание загрязняющих примесей равно одной дозе

**5.5.5 замкнуті системи
водозабезпечення
промислових підприємств**

de geschlossene Wasserzufuhrsysteme
von Industrieunternehmen
en closed water supply systems of
industrial enterprises
fr clos système de distribution d'eau
production
ru замкнутые системы водообеспече-
ния промышленных предприятий

Системи водного господарства підприємств, промислових вузлів і територіально-виробничих комплексів, за яких всі рідкі відходи після відповідного оброблення повертаються для повторного використання або переробляються на вторинну сировину

Системы водного хозяйства предприятий, промышленных узлов и территориально-производственных комплексов, при которых все жидкие отходы после соответствующей обработки возвращаются для повторного использования или перерабатываются на вторичное сырье

5.5.6 зона впливу

de Einflusszone
en influence zone
fr influence/effet zone
ru зона влияния

Та частина потоку або водоймища, в яку попадають стічні води із зони забруднення або ж безпосередньо із викиду, але внаслідок невисокої концентрації забруднюючих речовин або ж короточасного забруднення в ній зберігається природний характер біологічних та біохімічних процесів

Та часть потока или водоема, в которую попадают сточные воды из зоны загрязнения или же непосредственно из сброса, но вследствие невысокой концентрации загрязняющих веществ или же кратковременности загрязнения в ней сохраняется естественный характер биологических и биохимических процессов

5.5.7 зона забруднення

de Verschmutzungszone
en contaminated zone
fr pollution zone
ru зона загрязнения

	Частина потоку або водоймища, в якій при надходженні забруднюючих речовин порушуються природні біологічні і біохімічні процеси, а концентрація забруднюючих речовин перевищує встановлені норми за санітарними, рибогосподарськими або іншими показниками		Часть потока или водоема, в которой при поступлении загрязняющих веществ нарушаются естественные биологические и биохимические процессы, а концентрация загрязняющих веществ превышает установленные нормы по санитарным, рыбохозяйственным или другим показателям
5.5.8	коефіцієнт змішування	de en fr ru	Mischverhältnis mixing coefficient coefficient de mélange коэффициент смешения
	Показує, яка частина витрати річки змішується зі стічними водами		Показывает, какая часть расхода реки смешивается со сточными водами
5.5.9	кратність розбавлення	de en fr ru	Verdunnungsverhältnis dilution ratio multiplicité ordre de dilution кратность разбавления
	Характеристика, що показує, в скільки разів знизилась концентрація забруднюючої речовини в стічних водах на ділянці, яку розглядають		Характеристика, показывающая во сколько раз снизилась концентрация загрязняющего вещества в сточных водах на рассматриваемом участке
5.5.10	норма водовідведення	de en fr ru	Norm für Wasserableitungsmengen water disposal rate norme d'une d'écoulement норма водоотведения
	Кількість стічних вод, які відводяться від промислового підприємства в водоймище, при доцільній нормі водоспоживання		Количество сточных вод, отводимых от промышленного предприятия в водоем, при целесообразной норме водопотребления
5.5.11	норма водоспоживання	de en fr ru	Norm für Wasserverbrauch water use rate norme d'une water consumption норма водопотребления

	Доцільна кількість води, яка необхідна для виробничого процесу і встановлена за нормативними документами		Целесообразное количество воды, необходимое для производственного процесса, установленное по нормативным документам
5.5.12	приведене значення концентрації забруднюючих речовин	de en fr ru	Konzentrationswerte der Verschmutzungsstoffe values of contaminant/ pollutant concentration over natural background one réduit valeur de concentration contaminei nocives приведенное значение концентрации загрязняющих веществ
	Величина, яка виражена в перевищеннях над природним фоном, тобто над вмістом речовини, яку розглядають, у воді річки або водоймища		Величина, выраженная в превышениях над естественным фоном, т.е. над содержанием рассматриваемого вещества в воде реки или водоема
5.5.13	розбавлення	de en fr ru	Verdünnung Dilution dilution разбавление
	Процес зниження концентрації забруднюючих речовин, які входять до складу стічних вод, за рахунок змішування з водою річки або водоймища		Процесс снижения концентрации загрязняющих веществ, входящих в состав сточных вод, за счет смешения с водой реки или водоема
5.5.14	самоочищення води водоймищ	de en fr ru	Selbstreinigung des Wasser der Wasserbehalters self-purification of water basins autodéfense eaux réservoir d'aa самоочищение воды водоемов
	Сукупність взаємозв'язаних гідродинамічних, фізико-хімічних, мікробіологічних та гідробіологічних процесів, що ведуть до відновлення первинного (фонового) стану водного об'єкта		Совокупность взаимосвязанных гидродинамических, физико-химических, микробиологических и гидробиологических процессов, ведущих к восстановлению первоначального (фонового) состояния водного объекта

**5.5.15 ступінь забруднення
стічних вод**

de Grad der Abwasserverschmutzung
en contaminant level of sewage waters
fr degré de pollution/impuretés eaux
vannes
ru степень загрязнения сточных вод

Показник, що оцінюється кон-
центрацією, тобто масою домішок
в одиниці об'єму

Показатель, оцениваемый концент-
рацией, т.е. массой примесей в еди-
нице объема

5.5.16 якість води

de Wasserqualität
en water quality
fr qualité eaux
ru качество воды

Характеристика, що отримується
порівнянням фактичної
максимальної концентрації
забруднюючої речовини з
гранично допустимою кон-
центрацією цієї самої речовини,
яка нормується нормативними
документами

Характеристика, получаемая сопо-
ставлением фактической макси-
мальной концентрации загрязняю-
щего вещества с предельно допус-
тимой концентрацией этого же ве-
щества, нормируемой нормативными
документами

5.6 Методи очищення промислових стічних вод

5.6.1 біологічні методи

de biologische Methoden
en biological methods
fr méthode de biologique
ru биологические методы

Методи, засновані на процесах
біологічного окислення
органічних сполук, які містяться в
стічних водах

Методы, основанные на процессах
биологического окисления органи-
ческих соединений, содержащихся
в сточных водах

5.6.2 біохімічні методи

de biochemische Methoden
en biochemical methods
fr méthode de biochimie
ru биохимические методы

Методи, засновані на процесах
поглинання деякими видами
мікроорганізмів органічних
речовин, що знаходяться в
стічних водах, які є для них
джерелом харчування

Методы, основанные на процессах
поглощения некоторыми видами
микроорганизмов органических ве-
ществ, находящихся в сточных во-
дах, которые являются для них ис-
точником питания

5.6.3 глибоке очищення

de umfassende Reinigung
en Deep cleaning
fr profound purification/epuration
ru глубокая очистка

Доочищення стічних вод, що використовується для видалення частинок активного мулу, біоплівки, залишкового забруднення органічного походження, поверхнево-активних речовин, біогенних поверхнево-активних речовин, біогенних елементів, бактеріальних забруднень, які містяться в біологічно очищених стічних водах, та які шкідливо впливають на водоймища

Доочистка сточных вод, применяемая для удаления содержащихся в биологически очищенных сточных водах частиц активного ила, биопленки, остаточных загрязнений органического происхождения, поверхностно-активных веществ, биогенных поверхностно-активных веществ, биогенных элементов, бактериальных загрязнений, которые оказывают вредное влияние на водоемы

5.6.4 механічне очищення

de mechanische Reinigung
en mechanical cleaning
fr mécanique purification/épuration
ru механическая очистка

Процес вилучення із стічних вод грубодисперсних нерозчинних домішок органічних та неорганічних речовин шляхом їх відстоювання, проціджування, фільтрації, центрифугування

Процесс извлечения из сточных вод грубодисперсной нерастворимой примеси органических и неорганических веществ путем их отстаивания, процеживания, фильтрации, центрифугирования

5.6.5 самоочищення водних мас

de Selbstreinigung der Wassermassen
en self-purification of water masses
fr autodefenss eaux masses
ru самоочищение водных масс

Сукупність гідродинамічних, біохімічних, хімічних та фізичних процесів, що призводять до зниження концентрацій забруднюючих речовин у воді

Совокупность гидродинамических, биохимических, химических и физических процессов, приводящих к снижению концентраций загрязняющих веществ в воде

5.6.6

хімічні та фізико-хімічні методи

de	chemische und chemisch-physikalische Methoden
en	chemical and physical-chemical methods
fr	méthode de chimique physique-chimique
ru	химические и физико-химические методы

Процес вилучення із стічних вод тонкодисперсних і розчинних домішок неорганічних речовин та органічних речовин, що важко окислюються біохімічними методами, шляхом їх видалення, осадження та руйнування з допомогою хімічних сполук, шляхом комбінації методів фізичної та хімічної дії

Процесс извлечения из сточных вод тонкодисперсной и растворимой примеси неорганических и трудно-окисляемых биохимическими методами органических веществ путем их выделения, осаждения и разрушения с помощью химических соединений, путем комбинации методов физического и химического воздействия

6 ЗАГАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ КОНТРОЛЮ ЕКОЛОГІЇ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

6.1

аналітичним сигналом

de	analytisch Signal
en	analytical signal
fr	signal analytique
ru	аналитический сигнал

Середнє значення результатів вимірювання фізичної величини, функціонально зв'язане з вмістом компонентів, які вимірюються

Среднее значение результатов измерения физической величины, функционально связанное с содержанием измеряемых компонентов

6.2

Вибірковість

de	Selektivität
en	selectivity
fr	sélectivité
ru	избирательность

Можливість вимірювання концентрації шкідливої речовини на фоні супровідних речовин

Возможность измерения концентрации вредного вещества на фоне сопутствующих веществ

6.3	градувальний графік	de Eichtafel en calibration chart fr calibration graphique ru градуировочный график
	Графічне вираження залежності аналітичного сигналу від концентрації (або) кількості шкідливої речовини	Графическое выражение зависимости аналитического сигнала от концентрации (или) количества вредного вещества
6.4	градувальні розчини	de Eichlösungen en calibration solutions fr calibration solution ru градуировочные растворы
	Розчини, які приготовані із стандартних або допоміжних розчинів, що призначені для побудови градувального графіка	Растворы, приготовленные из стандартных или вспомогательных растворов, предназначенные для построения градуировочного графика
6.5	діапазон концентрацій, що вимірюються	de Konzentrationsbereich en range of measured concentrations/ effective range fr gamme de mesure des concentration ru диапазон измеряемых концентраций
	Зона значень концентрацій, що вимірюються, яка передбачена конкретною методикою	Область значений измеряемых концентраций, предусмотренная конкретной методикой
6.6	залишкова кількість забруднюючої речовини	de Restmenge an Verunreinigungen en residual quantity of contaminants/ pollutants fr restant de quantité pollution de nocive ru остаточное количество загрязняющего вещества
	Активна частка препарату або його похідні, а також немінучі хімічні домішки у препараті, які мають хімічну або біологічну активність і можуть шкідливо впливати на організм	Активная часть препарата или его производные, а также неизбежные химические примеси в препарате, которые имеют химическую или биологическую активность и могут вредно влиять на организм

6.7 зона гострої дії

de Gefahrenzone hoher Aktivität
en zone of sharp action
fr zone de aigu action
ru зона острого действия

Відношення смертельної концентрації шкідливої речовини до мінімальної (порогової) концентрації, що викликає зміни біологічних показників на рівні цілісного організму, які виходять за межі пристосовувальних фізіологічних реакцій

Отношение смертельной концентрации вредного вещества к минимальной (пороговой) концентрации, вызывающей изменения биологических показателей на уровне целостного организма, выходящие за пределы приспособительных физиологических реакций

6.8 зона хронічної дії

de chronische Gefahrenzone
en zone of chronic action
fr zone de chronice action
ru зона хронического действия

Відношення мінімальної (порогової) концентрації, що викликає зміни біологічних показників на рівні цілісного організму, які виходять за межі пристосовувальних фізіологічних реакцій, до мінімальної (порогової) концентрації, яка викликає шкідливу дію в хронічному експерименті по 4 год п'ять разів на тиждень протягом не менше чотирьох місяців

Отношение минимальной (пороговой) концентрации, вызывающей изменения биологических показателей на уровне целостного организма, выходящие за пределы приспособительных физиологических реакций, к минимальной (пороговой) концентрации, вызывающей вредное действие в хроническом эксперименте по 4 ч пять раз в неделю на протяжении не менее четырех месяцев

6.9 канцерогенні речовини

de Krebserregende Substanzen
en carcinogenic substances
fr krebserregenic nocive
ru канцерогенные вещества

Хімічні сполуки, які проявляють трансформуючу активність і здатність викликати канцерогенні, тератогенні (порушення процесів ембріонального розвитку) або мутагенні зміни в організмах

Химические соединения, проявляющие трансформирующую активность и способность вызывать канцерогенные, тератогенные (нарушения процессов эмбрионального развития) или мутагенные изменения в организмах

6.10	коефіцієнт можливості інстиляційного отруєння	de	Koeffizient der möglichen Danervergiftung
		en	coefficient of possible instilling poisoning
		fr	coefficient de capacité instilling empoisonnement
		ru	коэффициент возможности инсталляционного отравления
	Відношення максимально досяжної концентрації шкідливої речовини у повітрі при 20°C до смертельної концентрації речовини для мишей		Отношение максимально достижимой концентрации вредного вещества в воздухе при 20°C к смертельной концентрации вещества для мышей
6.11	комплексний показник забруднення	de	Komplexer verschmutzungsindex
		en	complex contamination index/value
		fr	complexe indice/exposant de pollution
		ru	комплексный показатель загрязнения
	Забруднення від дії декількох забруднюючих речовин		Загрязнение от воздействия нескольких загрязняющих веществ
6.12	методика виміру концентрацій шкідливих речовин	de	Meßtechnik
		en	Measuring technique
		fr	méthode de mesure concentration substance nocive
		ru	методика измерения концентраций вредных веществ
	Докладний опис засобів вимірювань, умов і операцій, які забезпечують регламентовані характеристики точності		Подробное описание средств измерений, условий и операций, которые обеспечивают регламентированные характеристики точности
6.13	нижня границя вимірювання	de	untere Messbarkeitsgrenze
		en	lower limit of the measuring range
		fr	intérieure limite de mesure
		ru	нижний предел измерения
	Найменше значення концентрацій, яке вимірюється з допустимою похибкою		Наименьшее значение концентраций, измеряемое с допустимой погрешностью
6.14	одиничний показник забруднення	de	Verunreinigungsgrad
		en	unit index of contamination/unit value of contamination
		fr	unitaire indice/exposant de pollution
		ru	единичный показатель загрязнения

	Забруднення від дії однієї забруднюючої речовини		Загрязнение от воздействия одного загрязняющего вещества
6.15	одна доза індивідуальної речовини	de	Maximal zulässige Dosis einer Einzelsubstanz
		en	maximum single dose of individual substance
		fr	une dose individuelle nocive
		ru	одна доза индивидуального вещества
	Кількість речовини, яка відповідає гранично допустимій концентрації даної речовини		Количество вещества, соответствующее предельно допустимой концентрации данного вещества
6.16	орієнтовний безпечний рівень дії шкідливих речовин	de	undefahre Sicherheitsniveaus
		en	approximate health safety level of harmful substances/approximate safety levels of human exposure to harmful substances
		fr	niveau de securite approximatif des substances nocives
		ru	ориентировочный безопасный уровень воздействия вредных веществ
	Гігієнічний рівень шкідливих речовин, який тимчасово встановлюється на основі розрахунку за фізико-хімічними властивостями або інтерполяцією та екстраполяцією в рядах, близьких за будовою сполук, або за показниками гострої небезпеки		Гигиенический уровень вредных веществ, временно устанавливаемый на основе расчета по физико-химическим свойствам или интерполяцией и экстраполяцией в рядах, близких по строению соединений, или по показателям острой опасности
6.17	підпорогова доза	de	unter Schwellenwert
		en	sub-threshold dose
		fr	sous-seuil dose
		ru	подпороговая зона
	Максимальна кількість речовини, яка не діє шкідливо на організм при хронічному надходженні		Максимальное количество вещества, которое не действует вредно на организм при хроническом поступлении

6.18	середня смертельна доза при введенні в шлунок	de mittlere tödliche Konzentration bei Einnahme (d50) en average lethal dose while introducing into stomach fr moyenne dose létale à l'entrée à l'estomac ru средняя смертельная доза при введении в желудок
	Доза речовини, яка викликає загибель 50 % тварин при одноразовому введенні в шлунок	Доза вещества, вызывающая гибель 50 % животных при однократном введении в желудок
6.19	середня смертельна доза при нанесенні на шкіру	de mittlere tödliche Dosis bei Hautkontakt (d50) en average lethal dose while applying to skin fr moyenne dose létale à l'apport sur la cuir ru средняя смертельная доза при нанесении на кожу
	Доза речовини, яка викликає загибель 50 % тварин при одноразовому нанесенні її на шкіру	Доза вещества, вызывающая гибель 50 % животных при однократном нанесении его на кожу
6.20	середня смертельна концентрація у повітрі	de mittlere tödliche Konzentration in der Luft en average lethal concentration in the air fr moyenne dose létale concentration à l'air ru средняя смертельная концентрация в воздухе
	Концентрація речовини, яка викликає загибель 50 % тварин при дво- чотирьохгодинній інгаляційній її дії	Концентрация вещества, вызывающая гибель 50 % животных при двух- четырехчасовом ингаляционном его воздействии
6.21	фактичне забруднення шкідливими речовинами об'єктів навколишнього середовища	de tatsächliche Umweltverschmutzung en actual environmental contamination fr réel pollution substances objets de l'environnement ru фактическое загрязнение вредными веществами объектов окружающей среды

	Вміст залишків шкідливих речовин (у момент їх визначення) у ґрунті, воді, повітрі, рослинах, виробах, сировинних речовинах, які зумовлені безпосереднім використанням шкідливих речовин		Содержание остатков вредных веществ (в момент их определения) в грунте, воде, воздухе, растениях, изделиях, сырьевых веществах, которые обусловлены непосредственным использованием вредных веществ
6.22	фоновая концентрация загрязняющей речовини	de en fr ru	Grundkonzentration an Verschmutzungsstoffen background contaminant concentration concentration de fond substances nocive фоновая концентрация загрязняющего вещества
	Кількість забруднюючої речовини, що міститься в одиниці об'єму природного середовища, яке схильне до антропогенного впливу		Количество загрязняющего вещества, содержащееся в единице объема природной среды, подверженной антропогенному воздействию
6.23	фонові допустимі залишки	de en fr ru	zulässiges Grundniveau an Reststoffen background allowable residues admissible residus de fond фоновые допустимые остатки
	Залишкова кількість стійких токсичних речовин, які неминуче присутні у продуктах, матеріалах, виробах, внаслідок їх використання в минулому і зумовлені процесами міграції у природних умовах		Остаточное количество стойких токсических веществ, которые неизбежно присутствуют в продуктах, материалах, изделиях, вследствие их использования в прошлом и обусловлены процессами миграции в природных условиях
6.24	шкідлива речовина	de en fr ru	Schadstoff harmful/hazardous substance toxique/substance nocive вредное вещество
	Речовина, яка при контакті з організмом людини у випадку порушення вимог безпеки може викликати виробничі травми, професійні захворювання або відхилення у стані здоров'я, які можна виявити сучасними методами як у процесі праці, так і у віддалені строки життя теперішнього та наступних поколінь		Вещество, которое при контакте с организмом человека в случае нарушения требований безопасности может вызвать производственные травмы, профессиональные заболевания или отклонения в состоянии здоровья, обнаруживаемые современными методами как в процессе работы, так и в отдаленные сроки жизни настоящего и последующего поколений

Абетковий покажчик українських термінів

аерогель	5.2.1
аерозоль	5.2.2
акустичний метод	5.3.1
аналітичний сигнал	6.1
аспіраційний пристрій	5.2.3
безвідхідна технологія	4.1
безпечна відстань	5.1.1
безпечність виробничого процесу	5.1.2
біологічні методи	5.6.1
біохімічні методи	5.6.2
ваговий метод	5.3.2
відходи виробництва	4.4
відходи споживання	4.5
вибірковість	6.2
використання вторинної сировини	4.2
виробнича санітарія	4.3
виробничі стічні води	5.5.1
вторинна сировина	4.6
гігієнічна гранично допустима концентрація хімічної речовини в стічній воді	5.5.3
глибоке очищення	5.6.3
градувальний графік	6.3
градувальні розчини	6.4
границя екологічного зрушення	5.5.4
гранично допустима концентрація шкідливих речовин у повітрі робочої зони	5.2.4
дезінфекція	5.5.2
діапазон концентрацій, що вимірюються	6.5
екологія	4.8
екологічна проблема	4.7
екологічний паспорт промислового підприємства	4.9
еколого-економічна діяльність підприємства	4.10
електричне очищення	5.4.1

ємкісний метод	5.3.3
забруднення навколишнього середовища	4.11
залишкова кількість забруднюючої речовини	6.6
замкнуті ситеми водозабезпечення промислових підприємств	5.5.5
запиленість повітря	5.2.5
засіб захисту на виробництві	5.1.3
засіб індивідуального захисту	5.1.4
засіб колективного захисту	5.1.5
зона впливу	5.5.6
зона гострої дії	6.7
зона забруднення	5.5.7
зона хронічної дії	6.8
канцерогенні речовини	6.9
коефіцієнт змішування	5.5.8
коефіцієнт можливості інсталяційного отруєння	6.10
коефіцієнт очищення повітря від пилу	5.2.7
комплексний показник забруднення	6.11
контроль за станом навколишнього повітряного середовища	5.2.8
концентрація пилу	5.2.9
кратність розбавлення	5.5.9
метод зарядно-контактний	5.3.4
метод індукційний	5.3.5
метод механічної вібрації	5.3.6
метод оптичний	5.3.7
метод п'єзоелектричний	5.3.8
метод радіоізотопний	5.3.9
методи хімічні та фізико-хімічні	5.6.6
методика виміру концентрацій шкідливих речовин.....	6.12
метрологія пилового контролю	5.2.10
моніторинг навколишнього середовища	4.12
нижня границя вимірювання	6.13
норма водовідведення	5.5.10
норма водоспоживання	5.5.11
об'ємні витрати повітря	5.2.11

одиничний показник забруднення	6.14
одна доза індивідуальної речовини	6.15
орієнтовний безпечний рівень дії шкідливих речовин	6.16
охорона навколишнього природного середовища	4.13
очищення механічне	5.4.2; 5.6.4
очищення мокре	5.4.3
підпорогова доза	6.17
природне середовище	4.14
природні ресурси	4.15
посадки ізолюючі	5.2.6
пил	5.2.12
пил виробничий	5.2.13
пил дезінтеграції	5.2.14
пил конденсації.....	5.2.15
пиломір	5.2.16
поглинальний розчин	5.2.17
показник забруднення навколишнього повітряного середовища .	5.2.18
приведене значення концентрації забруднюючих речовин	5.5.12
проба повітря	5.2.19
рекуперація відходів виробництва	4.16
ресурси вторинної сировини	4.17
розбавлення	5.5.13
розчини стандартні	5.2.21
самоочищення води водоймищ .	5.5.14
самоочищення водних мас	5.6.5
санітарно-захисна зона промислового підприємства	5.2.20
середня смертельна доза при введенні в шлунок	6.18
середня смертельна доза при нанесенні на шкіру	6.19
середня смертельна концентрація у повітрі	6.20
ступінь забруднення стічних вод	5.5.15
фактичне забруднення шкідливими речовинами об'єктів наколишнього середовища	6.21
фільтрування	5.4.4
фільтруючі посадки	5.2.22

фонова концентрація забруднюючої речовини	6.22
фонові допустимі залишки	6.23
чинник шкідливий виробничий	5.1.6
шкідлива речовина	6.24
якість атмосфери	5.2.23
якість води	5.5.16

Абетковий покажчик німецьких термінів

abfallose Technologie	4.1
Absorber	5.2.17
Aerogel.	5.2.1
Aerosol.....	5.2.2
akustische Methode	5.3.1
analytisch Signal	6.1
Arbeitsschuttmittel	5.1.3
Aspirationsluftung/Luitsauger/ Saugapparat	5.2.3
biochemische Methoden	5.6.2
biologische Methoden	5.6.1
chemische und chemisch-physikalische Methoden	5.6.6
chronische Gefahrenzone	6.8
Desinfektion	5.5.2
Disintegrationstaub	5.2.14
Eich lösungen	6.4
Eichtafel	6.3
Einflusszone	5.5.6
elektrische Reinigung	5.4.1
feuchte Reinigung/Reinigung im Nassverfahren	5.4.3
Filtration	5.4.4
Filtrierpflanzungen	5.2.22
Gefahrenzone hoher Aktivität	6.7
geschlossene Wasserzufuhrsysteme von Industrieunternehmen	5.5.5
Gewichtsmethode	5.3.2
Grad der Abwasserverschmutzung	5.5.15
Grundkonzentration an Verschmutzungsstoffen	6.22
hygienisch maximal zulässige Konzentration an chemische Substanz im Abwasser	5.5.3
Individuelles Schuttmittel.....	5.1.4
Induktionsmethode	5.3.5
Industrieabwasser	5.5 1
industrielles Gesundheitswesen/ Sanität	4.3
industrielle Abfallprodukte/Industrieabfälle	4.4

Industriestaub	5.2.13
Kapazitätsmethode	5.3.3
Kennziffer der Luftverschmutzung	5.2.18
kollektives Schuttmittel.....	5.1.5
Koeffizient der möglichen Danervergiftung	6.10
Komplexer verschmutzungsindex	6.11
Kondensationstaub	5.2.15
Konzentrationsbereich	6.5
Konzentrationswerte der Verschmutzungsstoffe	5.5.12
Krebserregende Substanzen	6.9
ladungskohtakt Methode	5.3.4
Luftstaubbörmige	5.2.5
Luftreinigungsgad für Staub	5.2.7
Luftverschmutzungskontrolle/Umweltverschmutzungskontrolle	5.2.8
Luftprobe	5.2.19
Luftqualität	5.2.23
Maximal zulässige Dosis einer Einzelsubstanz	6.15
Maximal zulässige Konzentrationen gesundheitsgefährdender Stoffe in der Luft der Arbeitszone	5.2.4
mechanische Reinigung	5.6.4; 5.4.2
Methode der mechanischen Vibration	5.3.6
Meßtechnik	6.12
Metrologie der Staubkontrolle	5.2.10
Mischverhältnis	5.5.8
mittlere tödliche Konzentration bei Einnahme (d50)	6.18
mittlere tödliche Dosis bei Hautkontakt (d50).	6.19
mittlere tödliche Konzentration in der Luft	6.20
mixing coefficient	5.5.8
natürliche Ressourcen	4.15
Norm für Wasserableitungsmengen	5.5.10
Norm für Wasserverbrauch	5.5.11
Ökologie	4.8
Ökologische Bescheinigung des Betriebs	4.9
Ökologische und ökonomische Tätigkeit des Betriebs	4.10

optische Methode	5.3.7
pathogener Arbeitsfaktor	5.1.6
piezoelektrische Methode	5.3.8
radioisotopische Methode	5.3.9
Rekuperation der industrielle Abfallprodukte	4.16
Ressourcen der Wertstoffe/Sekundärrohstoffe	4.17
Restmenge an Verunreinigungen	6.6
sanitäre Schutzzone der Industrieunternehmung	5.2.20
Schadstoff	6.24
Schutzpflanzungen/Waldschutzbäume	5.2.6
Selbstreinigung der Wassermassen	5.6.5
Selektivität	6.2
Selbstreinigung des Wasser der Wasserbehalters	5.5.14
sekundäre Rohmaterialien/Wertstoffe/ Sekundärrohstoffe	4.6
Sicherheit des Arbeitsvorgang	5.1.2
Sicherheitsabstand	5.1.1
Standardlösungen	5.2.21
Staub	5.2.12
Staubkonzentration	5.2.9
Staubmehrmessung	5.2.16
tatsächliche Umweltverschmutzung	6.21
umfassende Reinigung	5.6.3
Umwelt	4.14
Umweltproblem	4.7
Umweltmonitoring	4.12
Umweltschutz	4.13
Umweltverschmutzung	4.11
ungefähre Sicherheitsniveaus	6.16
unter Schwellenwert	6.17
untere Messbarkeitsgrenze	6.13
Verdünnungsverhältnis	5.5.9
Verbrauchsabfälle	4.5
Verdünnung	5.5.13
Verschiebung von ökologischen Grenzen	5.5.4

Verschmutzungszone	5.5.7
Verunreinigungsgrad	6.14
Verwendung von sekundären Rohmaterialien	4.2
Wasserqualität.....	5.5.16
volumetrischer Luftausstromung/ Luftfluss	5.2.11
zulässiges Grundniveau an Reststoffen	6.23

Абетковий покажчик англійських термінів

absorbing solution	5.2.17
acoustic method	5.3.1
actual environmental contamination	6.21
aerogel	5.2.1
aerosol	5.2.2
air sample	5.2.19
analytical signal	6.1
aspirator	5.2.3
approximate health safety level of harmful substances/approximate safety levels of human exposure to harmful substances	6.16
atmospheric pollution control/environmental pollution control	5.2.8
atmosphere quality	5.2.23
atmospheric pollution indicator	5.2.18
average lethal dose while introducing into stomach	6.18
average lethal dose while applying to skin	6.19
average lethal concentration in the air	6.20
background allowable residues	6.23
background contaminant concentration	6.22
biochemical method	5.6.2
biological methods	5.6.1
calibration chart	6.3
calibration solutions	6.4
capacitance method	5.3.3
carcinogenic substances	6.9
chemical and physical-chemical methods	5.6.6
charge-contact method	5.3.4
closed water supply systems of industrial enterprises	5.5.5
coefficient of cleaning air from dust	5.2.7
coefficient of possible instilling poisoning	6.10
collective protective means	5.1.5
complex contamination index/value	6.11
condensation dust	5.2.15
Consumption wastes	4.5

contaminant level of sewage waters	5.5.15
contaminated zone	5.5.7
Deep cleaning	5.6.3
Dilution	5.5.13
dilution ratio	5.5.9
disinfection	5.5.2
disintegration dust	5.2.14
dust	5.2.12
dust concentration	5.2.9
dust content in the air	5.2.5
dust control metrology	5.2.10
dust counter	5.2.16
ecological and economic activity of enterprise	4.10
ecological certificate of industrial enterprise	4.9
ecological problem	4.7
ecological shift boundary	5.5.4
ecology/environmental biology	4.8
electric cleaning	5.4.1
environment	4.14
environmental monitoring	4.12
environmental pollution/contamination	4.11
environmental protection	4.13
filtering plantations	5.2.22
filtration	5.4.4
gravimetric method	5.3.2
harmful industrial factor	5.1.6
harmful/hazardous substance	6.24
hygienic maximum allowable concentration of chemical substance in wastewater	5.5.3
individual protective means	5.1.4
induction method	5.3.5
industrial dust	5.2.13
industrial sanitation	4.3
Industrial waste products/industrial wastes	4.4

industrial wastewaters/industrial sewage	5.5.1
influence zone	5.5.6
lower limit of the measuring range	6.13
maximum allowable concentrations of harmful substances in the air of working zone	5.2.4
maximum single dose of individual substance	6.15
Measuring technique	6.12
mechanical cleaning	5.6.4; 5.4.2
Mechanical vibration method	5.3.6
mixing coefficient	5.5.8
natural resources	4.15
non-waste technology	4.1
Optical method	5.3.7
piezoelectric method	5.3.8
protective means	5.1.3
protective plantations/protective belt of trees	5.2.6
radioisotopic method	5.3.9
range of measured concentrations/effective range	6.5
recuperation of industrial wastes	4.16
residual quantity of contaminants/pollutants	6.6
resources of secondary raw materials	4.17
sanitary protective zone of industrial enterprise	5.2.20
safety distance	5.1.1
safety of manufacturing procese	5.1.2
secondary raw materials	4.6
selectivity	6.2
self-purification of water masses	5.6.5
self-purification of water basine	5.5.14
standard solutions	5.2.21
sub-threshold dose	6.17
unit index of contamination/unit value of contamination	6.14
use of secondary raw materials	4.2
values of contaminant/pollutant concentration over natural background one	5.5.12
volumetric air discharge/airflow	5.2.11

water disposal rate	5.5.10
water use rate	5.5.11
water quality	5.5.16
"wet process" cleaning	5.4.3
zone of chronic action	6.8
zone of sharp action	6.7

Абетковий покажчик французьких термінів

absorber la solution	5.2.17
admissible residus de fond	6.23
aérogel	5.2.1
aérosol	5.2.2
aspirateur	5.2.3
autodéfenss eaux masses	5.6.5
autodéfenss eaux réservoir d'aau	5.5.14
calibration graphique	6.3
calibration solution	6.4
clos système de distribution d'eau production	5.5.5
coefficient de mélange	5.5.8
coefficient de capacité instilling empoisonnement	6.10
coefficient élimination air des poussière	5.2.7
complexe indice/exposant de pollution	6.11
concentration de fond substances nocive	6.22
Concentration limite des substances nocives 1'air de la zone du travail.....	5.2.4
concentration poussière	5.2.9
conimètre	5.2.16
contrôle/véritication état de milieu air ambiant	5.2.8
de production hygiène	4.3
de production secondaire eau	5.5.1
de volume consommatoin du air	5.2.11
degré de poluution/impuretés eaux vannes	5.5.15
déchets consommation	4.5
déchets production	4.4
desinfection	5.5.2
dilution	5.5.13
Distance de securite	5.1.1
échantillon d'une air	5.2.19
expozant de contamination milieu air ambiant	5.2.18
Facteur industriel nocif	5.1.6
filtration	5.4.4

filtre d'arrêt	5.2.22
gamme de mesure des concentration	6.5
hygiénique limite admissible concentration des chimique	
matiere des eaux vannes	5.5.3
influence/effet zone	5.5.6
intérieure limite de mesure	6.13
isolation ajustement	5.2.6
krebserregenic nocive	6.9
limite d'un oecogenie déplacement	5.5.4
mécanique purification/epuration	5.4.2; 5.6.4
méthode de acoustique	5.3.1
méthode de biochimie	5.6.2
méthode de capacite	5.3.3
méthode de charger-contact	5.3.4
méthode de chimique physique-chimique	5.6.6
méthode de inducteur	5.3.5
méthode de mecanique vibration	5.3.6
méthode de mesure concentration substance nocive	6.12
méthode de optique	5.3.7
méthode de piezo-electrique	5.3.8
méthode de poids	5.3.2
méthode de radioisotope	5.3.9
méthode de biologique	5.6.1
métrologie poussière de contrôle	5.2.10
monitoring du milieu ambiant	4.12
Moyen de protection (dans l'industrie)	5.1.3
Moyen de protection individuelle	5.1.4
Moyen de protection collective	5.1.5
moyenne dose létale à l'entrée à l'estomac	6.18
moyenne dose létale à l'absorption sur la cuir	6.19
moyenne dose létale concentration à l'air	6.20
multiplicité ordre de dilution	5.5.9
naturelles ressources	4.15
niveau de securite approximatif des substances nocives .	6.16

norme d'une d'écoulement	5.5.10
norme d'une water consumption	5.5.11
oecogénie	4.8
oecogénie-économique les activités entreprise	4.10
oecogénie passeport industries entreprise	4.9
oecogénie problème	4.7
pollution de l'environnement	4.11
pollution zone	5.5.7
poussière	5.2.12
poussière de la désintégration	5.2.14
poussière de la condensation	5.2.15
poussière de la production	5.2.13
profound purification/epuration	5.6.3
protection du milieu ambiant	4.13
purification/epuration electrique	5.4.1
purification/epuration mouille	5.4.3
qualité atmosphere	5.2.23
qualité eaux	5.5.16
réduit valeur de concentration contaminei nocives	5.5.12
réel pollution substances objets de l'environnement	6.21
recuperation dechets production	4.16
restant de quantité pollution de nocive	6.6
ressources secondaire matieres/premieres	4.17
sanitaré protection zone de production	5.2.20
sans-déchets texhnologie	4.1
se couvrir de poussière air	5.2.5
secondaire matières/premières	4.6
Securite de la fabrication	5.1.2
sélectivité	6.2
signal analytique	6.1
solution normale	5.2.21
sous-seuil dose	6.17
toxique/ substance nocive	6.24
un milieu naturelles	4.14

une doze individuelle nocive	6.15
utilisationdesecondaire matières/premières ..	4.2
unitaire indice/exposant de pollution .	6.14
zone de aigu action	6.7
zone de chronice action	6.8

Абетковий показчик російських термінів

акустический метод	5.3.1
аналитический сигнал	6.1
аспирационное устройство	5.2.3
аэрогель	5.2.1
аэрозоль	5.2.2
безопасное расстояние	5.1.1
безопасность производственного процесса	5.1.2
безотходная технология	4.1
биологические методы	5.6.1
биохимические методы	5.6.2
весовой метод	5.3.2
вредное вещество	6.24
вредный производственный фактор	5.1.6
вторичное сырье	4.6
гигиеническая предельно допустимая концентрация химического вещества в сточной воде	5.5.3
глубокая очистка	5.6.3
градуировочный график	6.3
градуировочные растворы	6.4
граница экологического сдвига	5.5.4
дезинфекция	5.5.2
диапазон измеряемых концентраций	6.5
единичный показатель загрязнения	6.14
емкостный метод	5.3.3
загрязнение окружающей среды	4.11
замкнутые системы водообеспечения промышленных предприятий	5.5.5
запыленность воздуха	5.2.5
зарядно-контактный метод	5.3.4
зона влияния	5.5.6
зона загрязнения	5.5.7
зона острого действия	6.7
зона хронического действия	6.8

избирательность	6.2
изолирующие посадки	5.2.6
индукционный метод	5.3.5
использование вторичного сырья	4.2
канцерогенные вещества	6.9
качество атмосферы	5.2.23
качество воды	5.5.16
комплексный показатель загрязнения	6.11
контроль состояния окружающей среды	5.2.8
концентрация пыли	5.2.9
коэффициент возможности инсталляционного отравления	6.10
коэффициент очистки воздуха от пыли	5.2.7
коэффициент смещения	5.5.8
кратность разбавления	5.5.9
метод механической вибрации	5.3.6
методика измерения концентраций вредных веществ	6.12
метрология пылевого контроля	5.2.10
механическая очистка	5.4.2; 5.6.4
мокрая очистка	5.4.3
мониторинг окружающей среды	4.12
нижний предел измерения	6.13
норма водоотведения	5.5.10
норма водопотребления	5.5.11
объемный расход воздуха	5.2.11
оптический метод	5.3.7
одна доза индивидуального вещества	6.15
остаточное количество загрязняющего вещества	6.6
ориентировочный безопасный уровень воздействия вредных веществ	6.16
отходы производства	4.4
отходы потребления	4.5
охрана окружающей природной среды	4.13
предельно допустимая концентрация вредных веществ в воздухе рабочей зоны.....	5.2.4
подпороговая доза	6.17

поглотительный раствор	5.2.17
показатель загрязнения окружающей воздушной среды	5.2.18
приведенное значение концентрации загрязняющих веществ	5.5.12
природная среда	4.14
природные ресурсы	4.15
проба воздуха	5.2.19
производственные сточные воды	5.5.1
производственная санитария	4.3
пыль	5.2.12
пыль производственная	5.2.13
пыль дезинтеграции	5.2.14
пыль конденсации	5.2.15
пыломер	5.2.16
пьезоэлектрический метод	5.3.8
радиоизотопный метод	5.3.9
разбавление	5.5.13
рекуперация отходов производства	4.16
ресурсы вторичного сырья	4.17
санитарно-защитная зона промышленного предприятия	5.2.20
стандартные растворы	5.2.21
самоочищение воды водоемов	5.5.14
степень загрязнения сточных вод	5.5.15
самоочищение водных масс	5.6.5
средняя смертельная доза при введении в желудок	6.18
средняя смертельная доза при нанесении на кожу	6.19
средняя смертельная концентрация в воздухе	6.20
средство защиты на производстве	5.1.3
средство индивидуальной защиты	5.1.4
средство коллективной защиты	5.1.5
фактическое загрязнение вредными веществами объектов окружающей среды	6.21
фильтрование	5.4.4
фильтрующие посадки	5.2.22
фоновая концентрация загрязняющего вещества	6.22

фоновые допустимые остатки	6.23
химические и физико-химические методы	5.6.6
экология	4.8
экологический паспорт промышленного предприятия	4.9
экологическая проблема	4.7
эколого-экономическая деятельность предприятия	4.10
электрическая очистка	5.4.1